

EUROPÆISK BIODIVERSITETSDAGSORDEN HALTER

Danmark performer dårligt på de 20 Aichi-biodiversitetsmål, som skal stoppe nedgangen og genoprette biodiversiteten senest i 2020. Men hvordan står det til med målene i nogle af de lande, som Danmark normalt sammenligner sig med? Det giver de seneste landerapporter om biodiversitetens tilstand en idé om.

ORD JENS ANDERS WEJSMARK SØRENSEN FOTO KRISTIAN Ø. PEDERSEN

Danmarks Naturfredningsforening og WWF Verdensnaturfonden har senest i 2013 gennemført en vurdering af, hvordan Danmark performer på de 20 Aichi-biodiversitetsmål, som landet i 2010 tilsluttede sig, da de sammen med 192 andre lande skrev under på FNs biodiversitetskonvention. I vurderingen fremgår det blandt andet, at to mål er opfyldt, otte mål er under udmøntning, mens ni mål er langt fra opfyldelse. Et mål kan ikke vurderes pga. manglende vidensgrundlag. Sammenholdt med, at den seneste nationale strategi og handlingsplan for biologisk mangfoldighed udløb i 2009, underbygger det ikke billedet af, at Danmark er voldsomt engageret i biodiversitetsdagsordenen. Men hvordan står det egentlig til med opfyldelse af målene i forhold til fx Sverige, Tyskland, Holland og Storbritannien, der også har tilsluttet sig de 20 Aichi-biodiversitetsmål. Det giver de seneste landerapporter om biodiversitetens tilstand, der fornyligt er blevet offentliggjort, en idé om.

Sverige – brug for en ekstra indsats

Lad os starte vores rundtur i broderlandet Sverige. Den svenske regering har med stor politisk opbakning gennem organisationen Naturvårdsverket indført 16 miljømæssige kvalitetsmål, der ligger tæt op ad de 20 Aichi-biodiversitetsmål. Den seneste gennemgribende evaluering af disse blev foretaget i 2012, og viser at hele 14 mål ikke vil blive nået ved mållåret 2020. Den årlige opfølgning i 2013 bekræfter dette.

“Det er vigtigt at holde for øje, at målene ikke vil blive nået, med mindre der gøres en ekstra indsats. Men regeringer har altså stadigvæk en forhåbning om, at det kan lade sig gøre,” påpeger Dr. Lars Berg fra det svenske miljøministerium. Han er blandt an-

Fascination og biodiversitet.

For få kender til de arter, vi mister, indtil tabet af biodiversitet er stoppet. Træbukene er en af de mere spektakulære arter, der måske kan bidrage til at arterne får mere plads i vores bevidsthed og i naturen.

det ansvarlig for implementeringen af den svenske landerapport til biodiversitetskonventionen.

Den svenske regering lægger stor vægt på, at den strategi, der nu implementeres, bygger på formidling og øget viden om alle miljøspørgsmål, herunder ligeledes øget forståelse af økonomien bag og det faktum, at oppositionen konstant påpeger, at der er brug for flere miljækroner.

“Det er kun muligt at løse udfordringerne omkring biodiversitet, hvis alle parter er bevidste om brugen, og om at egne aktiviteter ikke udtømmer ressourcerne. Det er et stort behov for yderligere fokus på, hvordan vi kan motivere til en bedre forståelse af, hvad der er på spil for det enkelte menneske. Vi kan ikke længere løse problemerne med tab af biodiversitet ved blot at beskytte arter og landområder,” påpeger Dr. Lars Berg.

Tyskland – mangel på vidensgrundlag

Regeringen i Tyskland indførte den nationale strategi om biodiversitet i 2007. Ud over 300 konkrete ▶

delmål, består den af 19 målbare indikatorer. Så selv om den nationale strategi blev vedtaget, inden de 20 Aichi-biodiversitetsmål kom på banen i 2010, var der ikke nogen umiddelbar grund til at ændre på strategien, da den i det store hele dækker målene i FNs biodiversitetskonvention. Den seneste status af de 19 indikatorer giver ikke noget specielt positivt billede. Syv af indikatorerne kan ikke vurderes pga. manglende vidensgrundlag, og af de 12, der kan, er ti af dem langt fra, eller endog meget langt fra, de ønskede mål.

"Efter min mening er det ikke muligt ud fra de 19 indikatorer, og de mange delmål, at lave en fornuftig overordnet vurdering af biodiversitetens tilstand. Men det dækker ikke over, at den vigtigste indikator om biologisk mangfoldighed og naturkvalitet er meget langt fra det ønskede mål. Og det er en skuffelse," siger Dr. Kilian Delbrück, der leder afdelingen for generelle og fundamentale aspekter af naturbevarelse i det tyske miljøministerium.

Holland – hastigheden bremset

I Holland begyndte indsatsen for at stoppe tabet af biodiversitet for alvor med implementering af det nationale økologiske netværk (NEN) i 1990. Netværket har forbedret, forbundet og udvidet de hollandske naturområder og har haft succes til at bremse tabet af biodiversitet. Den seneste hollandske landerapport viser dog, at på trods af en del succes historier kan det ikke dække over, at der stadigvæk forekommer en nedgang i biodiversiteten. Derudover påpeger rapporten, at de seneste 20 års indsats for at genoprette eller bibeholde naturområder og vilde arter ikke har været effektiv nok og derfor nu er under revision. Holland, der fuldt ud har accepteret biodiversitetskonventionens mål, har ikke udmøntet en specifik aktionsplan for den nationale biodiversitetsstrategi, men har omsat de 20 Aichi-biodiversitetsmål til na-

tionale mål inden for allerede eksisterende planer og programmer. Den hollandske regering arbejder pt. på en visionsplan for naturen, for derved blandt andet at styrke det økologiske netværk yderligere og forbedre miljøerne til beskyttelse af truede arter.

Storbritannien – 60 milepæle

Storbritannien har gennem et biodiversitets netværk udmøntet aktiviteter til implementering af en strategiplan for biodiversitet 2011-2020, og altså de 20 Aichi-biodiversitetsmål. Planen inkluderer blandt andet 60 milepæle, hvoraf 11 er opfyldt, 37 er under udmøntning med nogen fremgang, mens 11 er i opstartsfasen, og én endnu ikke er planlagt.

"Vi er stadigvæk på et tidligt stade i implementeringen af strategiplanen for biodiversitet 2011-2020, og jeg har derfor ikke yderligere kommentarer," oplyser Clare Hamilton fra det engelske miljøministerium, hvor hun er ansvarlig for udmøntningen af regeringens biodiversitetspolitik.

Hun henviser til den seneste landerapport fra april 2014. Heri kan man blandt andet læse, at selv om der er betydelig fremgang for omkring halvdel af de 20 Aichi-biodiversitetsmål, så vil det kræve en betydelig øget samlet indsats fra regeringen, fra frivillige og fra alle samfundets relevante parter, hvis målene skal kunne opfyldes.

Konklusionen kan kun være, at uanset om Danmark, Sverige, Tyskland, Holland og Storbritannien, ligesom mange andre europæiske lande, lægger stor vægt på FNs biodiversitetskonvention og de 20 Aichi-biodiversitetsmål, og selvom myndigheder og organisationer er nok så stærkt engageret i at stoppe tabet af biodiversitet, så giver de seneste landerapporter, der såmænd alle fint lever op til de retningslinjer, som konventionen foreskriver, det klare billede, at Europas biodiversitetsdagsorden stadigvæk halter. ■

▼
Store forskelle.
Tal fra Verdensbanken indikerer, at forudsætningerne for at stoppe tabet af biodiversitet er meget forskellige.

	Danmark	Sverige	Tyskland	Holland	Storbritannien
Befolkningstal (millioner)	5,6	9,6	80,6	16,8	64,1
Totale areal (km ²)	43.090	450.300	357.127	41.540	243.610
Skov (%)	13	69	32	11	12
Landbrug (%)	63	8	48	56	71
Vand (%)	2	9	2	18	1
Beskyttet areal (%)	18	15	48	20	28
Truede pattedyr (antal arter)	2	1	5	3	5
Truede fuglearter (antal arter)	4	4	7	4	4
Truede fiskearter (antal arter)	15	12	23	13	43
Truede plantearter (antal arter)	2	5	17	0	15

Kilde: Verdensbanken